

خشکسالی بی سابقه در ایران و شنیده شدن زنگ خطر کم آبی

آسمان تعطیل است، ابرها خشک و خسیس*

واقعیت مسلم آن است که ایران با خشکسالی مواجه است و میزان بارش‌های شش ماه دوم سال گذشته هم چندان رضایت‌بخش نبود. امید کمی هم به بارش‌های بهار بود که با گذشت یک ماه هنوز خبری از بارش قابل توجهی نشده است.

بحث خشکسالی اما چند سالی می‌شود که مطرح‌شده و حالا یکی از دغدغه‌های مردم و کارشناسان محیط‌زیست کشور است. اگر گذراتان به سدهای اطراف تهران افتاده باشد، حتماً متوجه کم بودن آب پشت سدها شده‌اید. با این حال از سال گذشته هم مسئولان بارها هشدارهای مربوط به کم‌آبی راداده بودند.

کاهش بارش مشهود در بسیاری از نقاط کشور
سازمان هواشناسی کشور از ابتدای مهرماه پیش‌بینی کرده بود که وضعیت بارش‌ها در ایران طی پاییز و زمستان ۹۹ کمتر از نرمال باشد. به این ترتیب بر اساس اعلام مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی در مهرماه، ایران ۱.۵ میلیارد مترمکعب آب کم‌آبی راداده بودند.

هر چند که وضعیت بارش‌ها طی این دو ماه نگران‌کننده گزارش می‌شد اما افزایش ورود سامانه‌های بارشی به کشور طی آذرماه ۹۹ شرایط را تا حدودی بهبود بخشید، به طوری که بارش‌های خوب در آذرماه سبب شد که در نهایت پاییز ایران نسبت به میانگین بلندمدت حدود ۱۰ درصد افزایش بارش داشته باشد.

شرایط خوب بارش‌ها در کشور چندان طول نکشید چرا که زمستان ایران بسیار کم‌بارش و گرم‌تر از حد نرمال بود، به طوری که سازمان هواشناسی اعلام کرد که کم‌بارشی در ایران

نگران‌کننده است و پیش‌بینی می‌شود که تا پایان سال آبی با خشکسالی شدید و متوسط در کشور مواجه باشیم. هر چند کمبود بارش‌ها در ماه‌های پایانی سال ۹۹ در ۳۱ استان کشور خیر از کاهش بارش هانسبت به وضعیت نرمال می‌داد، اما کاهش شدید بارندگی در فروردین ماه جاری، مهر تا پیدی جانانه بر وجود خشکسالی شدید در سطح کشور به ویژه استان‌های جنوبی و جنوب شرقی زد.

آمار ارائه‌شده از سوی مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی نشان می‌دهد در سال آبی جاری (از اول مهرماه ۹۹) تا روز ۱۶ فروردین ماه جاری میزان بارشی که در کل کشور آمده نسبت به بلندمدت ۳۰ ساله ۳۱.۳ درصد کمبود دارد و مادر همه استان‌ها کمبود بارش مواجه هستیم. امام‌امین کمبود بارش‌ها در برخی استان‌ها مانند هرمزگان با ۷۸.۵ درصد کمبود بارش، سیستان و بلوچستان با ۷۳.۳ درصد کمبود بارش، کرمان با ۵۸.۶ درصد کمبود بارش، خراسان جنوبی با ۴۹.۱ درصد کمبود بارش و فارس با ۴۳.۸ درصد کمبود بارش، وضعیت بحرانی و نگران‌کننده‌ای به لحاظ خشکسالی دارند.

کمبود ۹۱ درصدی بارش در هرمزگان
چندی پیش احدوظیفه رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی گفته بود اما ما وجود خشکسالی شدید در کشور به ویژه استان‌های جنوب و جنوب شرقی را تأیید می‌کنند.

از سوی دیگر فروردین ماه معمولاً پایان سال آبی برای برخی استان‌ها مانند هرمزگان به شمار می‌رود بدین معنی که پس از آن و تا پایان سال آبی (اول مهر ۱۴۰۰) دیگر بارشی در این استان‌ها اتفاق نمی‌افتد و این در حالی است که در روزهای آغازین سال ۱۴۰۰ با کمبود

کارشناسان معتقدند امسال یکی از بدترین سال‌های آبی در ایران بوده است، به گفته آن‌ها گاهی اوقات در کشور کم‌بارشی در پاییز و زمستان با بارش‌های بهاره جبران می‌شود اما متأسفانه در این فصل نیز بارش خاصی نخواهیم داشت و حتی طی فروردین ماه برخی استان‌ها شاهد هیچ بارشی نبوده‌اند

فروردین ماه نسبتاً گرمی را پشت سر گذاشتیم. میانگین دمای کشور در بلندمدت طی فروردین ماه ۱۵.۵ درجه گزارش شده است، این در حالی است که میانگین دمای کشور طی فروردین است بنابر این دمای هوادر این ماه حدود سه درجه گرم‌تر شده است. طی زمستان سال گذشته به ویژه بهمن ماه نیز افزایش قابل توجه دمای هوا در کشور مواجه بودیم اما به طور کلی می‌توان گفت که از ابتدای مهرماه تاکنون میانگین دمای هوادر ایران حدود یک درجه سانتی‌گراد بیشتر از میانگین بلندمدت بوده است.

در چنین شرایطی به دلیل کاهش بارش و ذوب برف، ذخیره آبی در مناطق کوهستانی به شدت کاهش پیدا می‌کند. این وضعیت کشور را در شرایط تنش آبی قرار خواهد داد. در حال حاضر نیز می‌توان گفت که بسیاری از نقاط ایران در جنوب و شرق کشور در شرایط تنش آبی هستند و کاهش بارش‌ها می‌تواند حتی روی تأمین آب شرب نیز اثرات خود را نشان دهد.

شرایط به هیچ‌عنوان به نفع محیط‌زیست کشور نیست و مشکلات این چنینی اثرات خود را به زودی نشان خواهد داد، حالا نوبت این است که دستگاه‌های ذی‌ربط با توجه به در نظر گرفتن این شرایط برای مصرف آب موجود در کشور برنامه‌ریزی کنند و ارزش قطر قطره آب را بدانند چرا که در حال حاضر کمبود آب جدی است. به گذشته بیشتر شده است و باید از نوسانات بارشی شدید را تجربه کرده است و طی ۶۰ سال اخیر همواره با ترسالی‌ها و خشکسالی‌ها در ایران مواجه شده است. به گفته آن‌ها گاهی اوقات در کشور کم‌بارشی در پاییز و زمستان با بارش‌های بهاره جبران می‌شود اما متأسفانه در این فصل نیز بارش خاصی نخواهیم داشت و حتی طی فروردین ماه برخی استان‌ها هیچ بارشی در یافت نکرده‌اند.

به طور کلی کشور ما از گذشته تاکنون نوسانات بارشی شدید را تجربه کرده است و طی ۶۰ سال اخیر همواره با ترسالی‌ها و خشکسالی‌ها در ایران مواجه شده است. به گفته آن‌ها گاهی اوقات در کشور کم‌بارشی در پاییز و زمستان با بارش‌های بهاره جبران می‌شود اما متأسفانه در این فصل نیز بارش خاصی نخواهیم داشت و حتی طی فروردین ماه برخی استان‌ها هیچ بارشی در یافت نکرده‌اند.

آب رودخانه‌های استان است. به گفته او در سال آبی جاری تاکنون آورد آب رودخانه‌های استان نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن با کاهش ۹۹ درصدی روبه‌رو بوده که قابل تأمل است.

استفاده از آب‌های زیرزمینی مهم‌ترین دلیل فرونشست زمین همان طور که در بالا هم گفته شد کمبود آب باعث می‌شود تا بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی بیشتر شود. کسری مخازن سدها و تلاش برای برداشت از منابع زیرزمینی آب پدیده خطرناک فرونشست زمین را به همراه دارد. موضوعی که مورد تأکید کارشناسان بخش آب است.

پدیده فرونشست زمین، پدیده‌ای است که در اثر آن زمین نشست می‌کند و استحکام و پایداری خود را از دست می‌دهد. یکی از عوامل مؤثر در وقوع پدیده فرونشست زمین، استفاده از آب‌های زیرزمینی از طریق چاه‌های مجوز دار و بدون مجوز است.

برخی کارشناسان اعتقاد دارند که ایران ر کورد دار میزان فرونشست زمین است و ورامین تهران و شهرهای حومه سالانه ۳۶ سانتی‌متر نشست زمین دارند و این در حالی است که سرانه مصرف آب شرب مشترکان تهرانی، تابستان امسال در زمان اوج مصرف بیش از ۳۰۰ لیتر در شبانه‌روز بود که این سرانه دو برابر استانداردهای جهانی است.

روند برداشت آب در کشور مان‌یکی از بدترین مثال‌ها در دنیا است. به طوری که الان چیزی حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد آب کشور برداشت می‌شود این برداشت‌های بی‌رویه که حاصل کاهش روان آب‌ها است خطر فرونشست زمین را تشدید می‌کند پدیده خطرناکی که اگر فکری اساسی برای آن نشود سرنوشت شومی را برای ساکنان این آب‌خاک رقم خواهد زد.

هم‌نشینی خشکسالی و گرمای هوا
برخی از کارشناسان معتقدند امسال یکی از بدترین سال‌های آبی در ایران بوده است، به گفته آن‌ها گاهی اوقات در کشور کم‌بارشی در پاییز و زمستان با بارش‌های بهاره جبران می‌شود اما متأسفانه در این فصل نیز بارش خاصی نخواهیم داشت و حتی طی فروردین ماه برخی استان‌ها هیچ بارشی در یافت نکرده‌اند.

از سوی دیگر محمد دل‌مردانی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان گفت: در حال حاضر ۴۸ درصد مخازن سدهای استان پر شده که نسبت به بازه زمانی مشابه در سال آبی گذشته با کاهش ۲۶ درصدی روبه‌رو است. او گفته است سیستان و بلوچستان با وسعت ۱۱ درصدی از کل مساحت کشور اقلیم خشکی دارد و متوسط بارش سالانه آن در حد ۱۰۳ میلی‌متر با تبخیر زیاد است. اما آمار نگران‌کننده کاهش آورد

کمبود آب باعث می‌شود تا بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی بیشتر شود. کسری مخازن سدها و تلاش برای برداشت از منابع زیرزمینی آب پدیده خطرناک فرونشست زمین را به همراه دارد. موضوعی که مورد تأکید کارشناسان بخش آب است

تمام ایران درگیر خشکسالی است و در استان ۳۳۹ میلی‌متر بارش داشته‌ایم و این در حالی است که این استان نسبت به بلندمدت هنوز ۱۳۷ میلی‌متر کمبود بارش دارد که این میزان کمی نیست و به اندازه بارش سالانه کرمان است.

تمام ایران درگیر خشکسالی است
البته این کمبود بارش‌ها تنها مختص استان هرمزگان نیست. بر اساس گزارش‌ها بیشتر استان‌های ایران، امسال با خشکسالی سختی مواجه خواهند بود.

کارشناسان معتقدند شرایط تهران هم خوب نیست. پایتخت‌نشینان هم با کمبود ۱۶ درصدی بارش‌ها روبه‌رو بوده‌اند که با توجه به تراکم جمعیتی تهران حائز اهمیت است. از سوی دیگر چون در سال‌های متوالی برداشت‌های نامتعرف از منابع آب زیرزمینی داشته‌ایم حتی اگر باران در کشور نرمال هم باشد ما با مشکل خواهیم داشت.

از گوشه و کنار

نماینده وزیر بهداشت: واکسیناسیون عمومی با واکسن داخلی از خرداد آغاز می‌شود
حسین وطن‌پور، نماینده وزیر بهداشت و مدیر اجرایی پروژه واکسن داخلی کرونا در ایران گفت: برآورد می‌شود واکسیناسیون عمومی کرونا با تولیدات ایرانی از خرداد ۱۴۰۰ آغاز شود.

درخواست تعویق زمان کنکور
با توجه به بیک چهارم و بروس کرونا و افزایش آمار مبتلایان و فوتی‌ها بر اثر این بیماری، برخی داوطلبان کنکور ارشد که تاریخ برگزاری آنموشان پنجم تا هفتم خردادماه است، در فضای مجازی خواستار تعویق این امتحان تا ایجاد شرایطی ایمن شدند.

کرابه‌های حمل و نقل عمومی تهران افزایش یافت

افزایش نرخ کرابه‌های حمل و نقل عمومی در پایتخت بر اساس مصوبه شورای شهر از دیرروز اول اردیبهشت اجرایی شد. به گزارش فارس، نرخ بلیت اتوبوس به‌طور متوسط ۲۵ تا ۳۵ درصد بسته به مسافت خط و افزایش نرخ کرابه‌های تاکسی نیز متوسط ۳۵ درصد است. افزایش یافت و بر اساس اعلام شهرداری تهران بر حسب گذاری‌های مربوط به نرخ کرابه‌های تاکسی و اتوبوس انجام گرفته است. میانگین چهار نوع بلیت متروی تهران و حومه نیز ۲۵ درصد افزایش داشته به طوری که قیمت بلیت مترو برای بلیت تکسفره داخل شهری ۲۰۰ تومان، تکسفره حومه ۲۳۰۰ تومان، تکسفره فرودگاه امام خمینی (ره) ۱۰۰۰۰ تومان و تکسفره هشتگرد ۶۰۰۰ تومان تعیین شده است.

دستگیری ۹۵ محکوم و کشف ۶۵ میلیارد تومان کالا‌های اساسی

رئیس پلیس امنیت اقتصادی ناجا از دستگیری ۹۵ محکوم و کشف ۶۵ میلیارد تومانی انواع کالا‌های اساسی خبر داد. به گزارش فارس، سردار محمد رضا مقیمی اظهار کرد: با خدمت مضاعف و تلاش‌های شبانه‌روزی و اقدامات تخصصی پلیسی محل دپو و نگهداری کالا‌های اساسی و ضروری را شناسایی کردند. او تصریح کرد: در بازرسی از این انبارها هزار و ۵۶۰ تن انواع کالا‌های اساسی شامل برنج، خرما، گندم و جو، حبوبات، رب گوجه‌فرنگی، ماکارونی، و گوشت، کود شیمیایی و سموم دفع آفات نباتی به همراه ۵۱ هزار لیتر مواد شوینده، ۵۳ هزار و ۳۰۰ قلم لوازم‌مب‌دی خودرو، ۱۱۰ حلقه لاستیک و ۱۸ هزار لیتر روغن موتور احتکار شده را کشف کردند.

۱۳۷ پس‌لرزه بندر گناوه را لرزاند مردم شب‌ها بیرون از خانه می‌خوابند

پس از وقوع زلزله ۵.۹ ریشتری پیش از ظهر روز یکشنبه ۲۹ فروردین‌ماه در شهرستان گناوه، ۱۳۷ پس‌لرزه رخ داده است. به گزارش ایرنا در روستاهای گناوه مردم همچنان شب گذشته را در چادر و حیاط منازل خود سپری کردند. وقوع زمین‌لرزه ۵.۹ ریشتری در شهرستان گناوه به‌رغم شدت و قدرت بالای آن اگرچه خسارت زیادی در برداشت اما بر روند زندگی مردم این منطقه اثر گذار شده و نگرانی آنان را در برداشته است.

شروع غربالگری کلاس اولی‌ها از اوایل خردادماه

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش اظهار کرد: ما برای شروع غربالگری کلاس اولی‌ها با سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی توافق کردیم و این کار را از اوایل خردادماه شروع خواهیم کرد. به گزارش مهر، رضوان حکیم‌زاده، گفت: با توجه به وضعیت کرونا و حفظ سلامتی دانش‌آموزان و خانواده‌ها، شش‌صدمه تصمیم گرفتیم که بیشترین استفاده از فناوری در حوزه آموزش داشته باشیم.

۱۵ دقیقه) اقدام به تشکیل این پرونده کنند. افزود: البته اکثر افراد دارای پرونده الکترونیک سلامت هستند و به‌روز آن‌ها در روستا یا مرقب سلامت در شهر با آن‌ها تماس خواهند گرفت و زمان تزریق واکسن را به آن‌ها اعلام می‌کنند که به پایگاه مربوطه رفته و واکسن کرونا را دریافت می‌کنند.

سرایت‌های خانوادگی، آمار بیماران را افزایش داده است؛ ادامه شیب صعودی مراجعین سرپایی بستری و فوتی‌های کرونا

اطلاع رسانی واکسن کرونا با ارسال پیامک به سرپرست خانوار
از سوی دیگر رئیس مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت با تأکید بر اینکه فراخوان تزریق واکسن کرونا از سوی وزارت بهداشت خواهد بود، گفت: افرادی که فاقد پرونده الکترونیک سلامت هستند می‌توانند با مراجعه به نزدیک‌ترین پایگاه سلامت یا خانه بهداشت برای تشکیل پرونده خود اقدام کنند.

جعفر صادق تبریزی درباره افرادی که قرار است بر اساس اولویت‌بندی سند ملی واکسیناسیون طی هفته‌های آینده تزریق واکسن داشته باشند، اظهار کرد: این افراد یا در سامانه‌های سطح اول پرونده الکترونیک دارند و یا ندارند. اکنون بیش از ۸۵ درصد افراد پرونده الکترونیک سلامت دارند و در چهارم مراجعه بیماران سرپایی به بیمارستان‌ها با وجود فعال شدن مطب‌ها بیشتر شده است. بیماران بدحال تر آمارشان رو به تغییر است و مراجع سرپایی بیشتر به بیمارستان‌ها مراجعه می‌کنند که باید این موضوع مدنظر قرار داده شود.

احتمال تمدید دوباره محدودیت‌ها
او همچنین در مورد تمدید محدودیت‌ها افزود: بی‌تردید شرایط محدودیت‌ها باید در هفته آینده ادامه پیدا کند. در حال حاضر در برخی از روزهای بیش از ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار نفر از مترو استفاده می‌کنند. بی‌شک محدودیت‌ها باید ریتم شهر را تغییر دهد. باید از فرصت ماه رمضان که باعث می‌شود در تهران فعالیت‌های خدماتی و تجاری ریتم آرام‌تری داشته باشد با تدابیر لازم در جهت کنترل بیماری بهره‌گیریم.

ایران هنوز در پیک سن‌گین و سه‌مگین چهارم کرونا قرار دارد. بر اساس آمار وزارت بهداشت از روز سه‌شنبه تا ظهر چهارشنبه بیش از ۲۴ هزار نفر به بیماری کووید-۱۹ مبتلا شده‌اند و ۳۸۸ نفر از هم‌وطنانمان بر اثر این ویروس جان باخته‌اند. با احتساب جان‌باختگان اخیر در ایران ۶۷ هزار و ۹۱۳ نفر جان خود را از دست داده‌اند.

فرمانده عملیات مقابله با کرونا در کلان‌شهر تهران با اشاره به ادامه شیب صعودی مراجعین سرپایی بستری و فوتی‌های ناشی از کرونا در تهران، در عین حال بر لزوم ادامه محدودیت‌ها در هفته آینده تأکید کرد.

علیرضا زالی بیان کرد: بالا رفتن سطح سرایت در بین خانواده‌ها باعث شده که صحبت از کاهش آمار در حال حاضر خیلی زود باشد. در پیک